

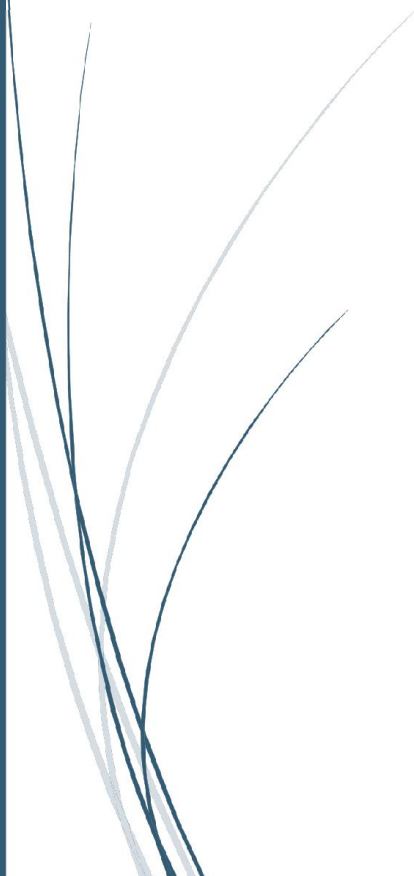
بنیاد ملی خنجر بگمان

طرح شهید احمدی روشن

پیشنهاد

دوره هفتم

باسمه تعالی

طرح مطالعات راهبردی اخلاق و معنویت استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه

استاد خبره:

مجتبی زارعی

۱ محل فعالیت خبره:

حوزه علمیه قم

۲ لینک صفحه شخصی خبره:**۳ لینک فیلم توضیح پروژه توسط خبره در سایت آپارات:****۴ شرح موضوع طرح پیشنهادی:**

عنوان پژوهش عبارت است از: «مطالعات راهبردی اخلاق و معنویت استعداد‌های برتر». این پژوهش یکی از مقدمات لازم برای تدوین اسناد راهبردی مرتبط با نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه است. توضیح آن که تدوین سند راهبردی حوزه‌های علمیه در امور نخبگان و استعداد‌های برتر و تعیین چشم‌انداز، اهداف، راهبردها و اقدامات ذیل آن، نیازمند شناخت موضوعات محوری و مسائل بنیادین و مطالعه عمیق و دقیق پیرامون آن، جهت احصاء و تدوین راهبردهای کلان، خرد و اقدام‌های مرتبط است. موضوع «اخلاق و معنویت استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه» و مسائل آن، از موضوعات محوری و مسائل اساسی استعداد‌های برتر است که باید مورد مطالعه قرار گرفته و نتایج آن، به عنوان بخشی از اطلاعات بنیادین و کاربردی مورد نیاز در ارتباط با برنامه‌ریزی و تدوین سند راهبردی قرار گیرد.

بخشی از این پژوهش، از نوع پژوهش بنیادی راهبردی^۱ و بخش دیگر آن، از نوع پژوهش کاربردی^۲ است.

^۱ پژوهش بنیادی راهبردی، پژوهشی است که به منظور فراهم ساختن زمینه علمی لازم برای حل مسایل جاری و آتی انجام می‌شود. (معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، فرهنگ واژگان پژوهش)

^۲ پژوهش کاربردی، ۱- پژوهشی است که با هدف تولید دانش کاربردی، یا حل یک مسأله با کاربردی خاص و یا ارائه راه حل عملی برای یک نظریه علمی انجام می‌پذیرد. ۲- پژوهشی است مبتنی بر دانش حاصل از تحقیقات و یا تجربیات که در جهت به کارگیری روش‌ها، نظریه‌ها و الگوهای موجود انجام می‌گیرد. (معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، فرهنگ واژگان پژوهش)

۵ هدف گیری خاص این طرح:

اهداف این تحقیق عبارت است از:

- ۱.۵. شناسایی و احصاء مهم‌ترین شاخص‌های «اخلاق و معنویت» ناظر به استعدادهاى برتر؛
- ۲.۵. شناخت وضعیت موجود و وضعیت مطلوب «اخلاق و معنویت» استعدادهاى برتر حوزه‌هاى علمیه؛
- ۳.۵. تدوین اصول اساسی پدید آمده از مطالعات «اخلاق و معنویت» استعدادهاى برتر حوزوی؛
- ۴.۵. تدوین راهبردهاى کلان حوزوی در رابطه با «اخلاق و معنویت» استعدادهاى برتر؛
- ۵.۵. تدوین اقدام‌هاى ذیل راهبردهاى کلان مربوط به «اخلاق و معنویت» استعدادهاى برتر، سازمان‌ها، مراکز و نهادهاى مرتبط با موضوع؛
- ۶.۵. پیشنهاد چارچوب نهادی و الزامات اجرایی در حیطه «اخلاق و معنویت» استعدادهاى برتر حوزوی برای نهادها و مراکز مرتبط.

۶ اهمیت انجام این طرح برای کشور:

اخلاق و معنویت برخاسته از جهان‌بینی توحیدی و اعتقاد به مبدأ و معاد، انسان را در برابر خدا، خود، جامعه و جهان مسئول و متعهد می‌سازد و زمینه‌ساز تشکیل و تعالی جامعه اسلامی می‌گردد. در نگاهی راقی‌تر، نهادینه بودن اخلاق و معنویت در افراد جامعه و ساختارهای آن - در کنار علم، ایمان و خردورزی - یکی از بنیان‌های سلامت و سعادت آن جامعه است؛ به این معنا که اخلاق الهی و معنویت برگرفته از نگاه توحیدی و توجه به مبدأ عالم هستی، خود، کمالی مطلوب برای انسان و جامعه محسوب می‌گردد و آدمی و اجتماع را بالفعل متصف به اسماء الهی کرده و به قرب الهی نایل می‌سازد و آدمی را به مراتب خلیفه الهی می‌رساند. همچنین از منظری دیگر، نهادینه شدن اخلاق و معنویت در افراد و ساختارهای اجتماعی موجب سلامت و کارآمدی نظام اسلامی و حیات طیبه و بالندگی آن شده و بالمآل منجر به عمق بخشیدن و گسترش فضیلت‌ها و معنویت در خود جامعه و جوامع دیگر مرتبط می‌گردد.

در این رابطه استعدادهاى برتر به عنوان بدنه جوان، فعال، آینده‌ساز و حد واسط بین حوزه و جامعه و نظام اسلامی، بیش از دیگران نیازمند تخلق به اخلاق اسلامی و کسب معنویت و استكمال نفس اند تا بتوانند خود، به فضیلت‌هاى الهی - که از مقوم‌هاى نخبگی حوزوی است - متصف شوند و به مراتب سرآمدی حقیقی در میان مؤمنان و جامعه اسلامی نایل شوند و از این رهگذر، تاب و توان شایسته برای انجام رسالت‌هاى الهی را بیابند و سرانجام، اسوه و الگوی علمی و عملی برای سایر افراد جامعه باشند.

در سازوکار و مدیریت تربیت اخلاقی و هدایت و به‌کارگیری شایسته استعدادهاى برتر، رشد اخلاقی و معنوی این سرآمدان حوزه با شناخت دقیق مسائل کلان و اساسی اخلاق و معنویت آنها شروع می‌شود، آنگاه با برنامه‌ریزی و تعیین اصول، سیاست‌ها، اهداف و برنامه‌هاى تربیت اخلاقی و معنوی آنان تکمیل می‌گردد و با اجرای صحیح و شایسته برنامه‌هاى تربیت اخلاقی و معنوی به سامان می‌رسد.

شایان ذکر آن که ضرورت مطالعه و برنامه‌ریزی در این زمینه، در سیاست‌های کلان حوزه‌های علمیه در امور نخبگان با عناوین: «اهتمام به اخلاق و رشد معنوی نخبگان و استعداد‌های برتر»^۳ و «اولویت دادن به شاخص‌های اخلاقی و تربیتی در شناسایی نخبگان و استعداد‌های برتر»^۴ انعکاس یافته است.

۷ کارفرما/مشتریان احتمالی پروژه:

مرکز امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه کارفرمای این پژوهش است.

۸ کارهای مشابه انجام شده در داخل یا خارج کشور:

در زمینه اخلاق و معنویت استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه، تاکنون چنین تحقیقی توسط مراکز رسمی مرتبط حوزه (دفتر مطالعات راهبردی حوزه، معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه و مرکز خدمات حوزه‌های علمیه) صورت نگرفته است. البته پیش از این، در معاونت تهذیب حوزه‌های علمیه مطالعات و برنامه‌ریزی‌هایی در زمینه اخلاق و معنویت حوزه و طلاب صورت گرفته است؛ از جمله آن که با تحقیق میدانی آسیب‌شناسی‌هایی انجام شده است. نیز نظام‌نامه تهذیبی تدوین گردیده که اهداف تربیتی در سه ساحت اخلاقی، عبادی و خانوادگی تعیین گردیده است. همچنین در برنامه‌ریزی جدید، ساحت‌های تربیتی در ۱۴ ساحت تعریف شده که یکی از آن ساحت‌ها، خلقی - شخصیتی است و مرتبط با این تحقیق می‌باشد.

۹ نیازمندی‌های این پروژه:

الف) نیازمندی نیروی انسانی:

توضیحات	دکتری	کارشناسی ارشد	کارشناسی	تخصص‌های مورد نیاز
	۱			اخلاق
	۱	۱		علوم تربیتی
		۱	۱	مجموعه مدیریت
	۱		۱	فقه و اصول

ب) نیازمندی مالی و تجهیزاتی:

^۳ بند ۱۹ ردیف ۳ (حوزه حمایت و هدایت فعالیت‌ها) سیاست‌های کلان حوزه‌های علمیه در امور نخبگان و استعداد‌های برتر.
^۴ بند ۱۶ ردیف ۲ (حوزه شناسایی) سیاست‌های کلان حوزه‌های علمیه در امور نخبگان و استعداد‌های برتر.

هزینه‌های اجرای طرح

ردیف	عنوان فعالیت	مبلغ هزینه	توضیحات
۱	دستیاران پژوهشگر	جمع هزینه: ۴۳/۲۰۰/۰۰۰ تومان	۳ دستیار پژوهشگر × ۶۰ ساعت × ۶ ماه = ۱۰۸۰ ساعت × ۴۰/۰۰۰ تومان = ۴۳/۲۰۰/۰۰۰ تومان
۲	پژوهشگر	جمع هزینه: ۲۴/۵۰۰/۰۰۰ تومان	۱ پژوهشگر × ۵۰ ساعت × ۷ ماه = ۳۵۰ ساعت × ۷۰/۰۰۰ تومان = ۲۴/۵۰۰/۰۰۰ تومان
۳	مصاحبه با صاحب‌نظران	جمع هزینه مصاحبه: ۳/۱۵۰/۰۰۰ تومان	مصاحبه‌شونده: ۷ نفر × ۲۰۰/۰۰۰ تومان = ۱/۴۰۰/۰۰۰ تومان مصاحبه‌کننده: ۷ نفر × ۱۰۰/۰۰۰ تومان = ۷۰۰/۰۰۰ تومان تولیدسازی و تایپ: ۷ مصاحبه × ۱۰۰/۰۰۰ تومان = ۷۰۰/۰۰۰ تومان پذیرایی: ۷ مورد × ۵۰/۰۰۰ تومان = ۳۵۰/۰۰۰ تومان جمع هزینه مصاحبه: ۳/۱۵۰/۰۰۰ تومان
۴	جلسات کارشناسی با صاحب‌نظران، اساتید و مدیران ستادی و مدارس	جمع هزینه جلسات کارشناسی: ۴/۵۰۰/۰۰۰ تومان	۵ جلسه × ۳ مدعو × ۲۰۰/۰۰۰ تومان = ۳/۰۰۰/۰۰۰ تومان مجری و تحلیلگر و تدوین‌کننده: ۵ نفر × ۱۰۰/۰۰۰ تومان = ۵۰۰/۰۰۰ تومان تولیدسازی و تایپ: ۵ محتوای جلسه × ۱۰۰/۰۰۰ تومان = ۵۰۰/۰۰۰ تومان پذیرایی: ۵ جلسه × ۱۰۰/۰۰۰ تومان = ۵۰۰/۰۰۰ تومان جمع هزینه جلسات کارشناسی: ۴/۵۰۰/۰۰۰ تومان
۵	نظرسنجی از استعدادهای برتر	برآورد ابتدایی از هزینه نظرسنجی: حدود ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ تومان (در صورت اضافه شدن تعداد جامعه هدف، هزینه نظرسنجی متناسب با آن، افزایش می‌یابد.)	تدوین شاخص‌ها و پرسش‌های نظرسنجی (بین ۲۰ تا ۳۰ پرسش) ارتباط با حدود ۲۸۰ استعداد برتر و ایجاد هماهنگی برای اجرای نظرسنجی ارسال پرسش‌نامه‌ها برای جامعه هدف و جمع‌آوری اطلاعات تحلیل اطلاعات (براساس روش تحلیل کیفی و کمی) برآورد ابتدایی از هزینه نظرسنجی: حدود ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ تومان

۶	هزینه کل اجرای طرح	هزینه کل: ۹۵/۳۵۰/۰۰۰ تومان
---	-----------------------	-------------------------------

۱۰ چشم‌انداز طرح و امکان توسعه:

این طرح در آینده ممکن است در ارتباط با استعداد‌های برتر غیر حوزوی نیز وجهه نظر گردیده و با توجه به اقتضات فرهنگی و اجتماعی آنها مورد مطالعه قرار گرفته و احتمالاً اجرا شود.

۱۱ زمان‌بندی اجرای طرح:

ماه/کار	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
شناسایی و احصاء مهم‌ترین شاخص‌های «اخلاق و معنویت» ناظر به استعداد‌های برتر	*								
شناخت وضعیت موجود «اخلاق و معنویت» استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه		*	*	*					
شناخت وضعیت مطلوب «اخلاق و معنویت» استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه			*	*					
تدوین اصول اساسی پدید آمده از مطالعات «اخلاق و معنویت» استعداد‌های برتر حوزوی				*	*				
تدوین راهبردهای کلان در رابطه با «اخلاق و معنویت» استعداد‌های برتر				*	*	*			
تدوین اقدام‌های ذیل راهبردهای کلان مربوط به «اخلاق و معنویت» استعداد‌های برتر، سازمان‌ها،						*	*		

									مراکز و نهادهای مرتبط با موضوع
	*	*							پیشنهاد چارچوب نهادی و الزامات اجرایی در حیطه «اخلاق و معنویت» استعدادهای برتر حوزوی برای نهادها و مراکز مرتبط
*	*								تدوین و ارائه گزارش نهایی از تحقیق

+++

